

ՀՀ ԼՈՌԻ ՄԱՐԶ RA LORI MARZ

Մարզկենտրոնը՝ ք. Վանաձոր	Marz centre Vanadzor town
Տարածաշրջանները՝ Սպիտակ Ստեփանավան Տաշիր Թումանյան Գուգարք	Territoires Spitak Stepanavan Tashir Tumanyan Gugark
Քաղաքները՝ Վանաձոր Ալավերդի Ստեփանավան Սպիտակ Տաշիր Ախթալա Թումանյան Շամլուղ	Towns Vanadzor Alaverdi Stepanavan Spitak Tashir Akhtala Tumanyan Shamlugh

Տարածքը Territory	3 799 քառ. կմ/ sq. km
ՀՀ տարածքում մարզի տարածքի տեսակարար կշիռը Territory share of the marz in the territory of RA	12.8 %
Համայնքներ, 2018թ. տարեկգրի դրությամբ Communities, as of the beginning of the year, 2018	56
Քաղաքներ Towns	8
Գյուղեր Villages	122
Բնակչության թվաքանակը 2018թ. տարեկգրի դրությամբ Population number as of the beginning of the year, 2018	217.4 հազ. մարդ/ ths. person
<i>այդ թվում՝</i> <i>of which:</i>	
քաղաքային urban	128.8 հազ. մարդ/ ths. person
գյուղական rural	88.6 հազ. մարդ/ ths. person
ՀՀ բնակչության ընդհանուր թվաքանակում մարզի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը Share of marz population size in RA population size	7.3 %
Քաղաքային բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը Share of urban population size	59.2 %
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր Agricultural land	250 903.9 հա/ ha
այդ թվում՝ վարելահողեր of which: arable land	42 038.3 հա/ ha

Մարզում ծովի մակերևույթից բարձր կետը Աչքասար լեռան գագաթն է (3 196 մ), ամենացածրը՝ Դեբեդ գետի ստորին հոսանքի շրջանը (մոտ 375 մ):

Մարզի տնտեսության առաջատար ճյուղերը գյուղատնտեսությունն ու արդյունաբերությունն են:

Գյուղատնտեսության ոլորտում առանձնանում են հացահատիկի, կարտոֆիլի, բանջարեղենի և անասնաբուծական մթերքի արտադրությունները:

Մարզի արդյունաբերության հիմնական ուղղություններն են հանքագործական արդյունաբերությունը և մշակող արդյունաբերությունը:

Մարզի տարածքի կենտրոնական մասով անցնում է ՀՀ գլխավոր երկաթուղին:

Բեռնաուղևորափոխադրումները մարզում իրականացվում են ավտոմոբիլային, երկաթուղային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով (ճոպանուղի):

2017թ. մարզի տնտեսության հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները ՀՀ համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

- ✓ արդյունաբերություն՝ 8.9%,
- ✓ գյուղատնտեսություն՝ 8.7%,
- ✓ շինարարություն՝ 4.1%,
- ✓ մանրածախ առևտուր՝ 3.3%,
- ✓ ծառայություններ՝ 1.3%:

Վանաձոր քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 79.3 հազ. բնակիչ) գտնվում է Փամբակ և Բազում լեռնաշղթաների միջլեռնային գոգավորությունում, Տանձուտ և Փամբակ գետերի միախառնման վայրում, ծովի մակերևույթից 1 350 մ բարձրության վրա: Հեռավորությունը Երևանից ավտոխճուղով 125 կմ է, երկաթուղով՝ 224 կմ: Քաղաքի միջով հոսում են Փամբակ, Տանձուտ և Վանաձոր գետերը:

Երբեմնի արդյունաբերական հզորություններով հարուստ ու միաժամանակ առողջարանային կենտրոն համարվող քաղաքն այսօր փորձում է վերագտնել իր նախկին տեսքը և վերականգնել իր նախկին համբավը:

Քաղաքում գործում են բազմաթիվ մանր ու միջին արտադրական այլ ձեռնարկություններ, առավել քաղաքակիրթ ձև են ստանում առևտուրն ու ծառայությունների մատուցումը, տարբեր ֆինանսավորման աղբյուրների հաշվին կատարվում են բնակարանային և արդյունաբերական շինարարության աշխատանքներ:

Սպիտակ քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 12.8 հազ. բնակիչ) գտնվում է Փամբակ գետի ափին, Երևանից 97 կմ, իսկ մարզկենտրոնից 20 կմ հեռավորության վրա: Զբաղեցնում է 1 400 հա տարածք: Քաղաքով են անցնում Երևան–Թբիլիսի միջպետական նշանակության ճանապարհն ու երկաթուղին:

Սպիտակ քաղաքը մինչև 1988թ. արդյունաբերական կենտրոններից էր: Քաղաքում գործում էին

Achkasar mountain (3 196 m high) is the highest peak above sea level in the marz and lower reaches of Debed river is the lowest (about 375 m).

The leading branches of economy of the marz are agriculture and industry.

Production of grain, potato, vegetable and animal husbandry product is developed in agriculture.

The main trends of industry of the marz are mine industry and manufacturing industry.

RA general railway runs through the central part of the marz.

Freight and passenger transportations in the marz are implemented by road transport, railway and electric transports (cableway).

In 2017 the share of economy main branches of RA Lori marz in total volume of correspondent branches of the republic comprised

- ✓ industry 8.9%,
- ✓ agriculture 8.7%,
- ✓ construction 4.1%,
- ✓ retail trade 3.3%,
- ✓ services 1.3%:

The marz centre is Vanadzor town (79.3 ths. inhabitants as of the beginning of the 2018). It is situated in the intermontane concavity of mountain chains of Pambak and Bazum, in the confluence of Tandzut and Pambak rivers, at a height of 1 350 m. above sea level. The distance from Yerevan is 125 km by roadway, and 224 km by railway. Pambak, Tandzut and Vanadzor rivers flow along the town.

The town was formerly considered as a town rich in industrial powers and at the same time as a resort centre, nowadays it is going to find its old name.

Many small and medium industrial fabrics function in the town as well, trade and service rendering get more civilized forms, housing and industrial construction works are implemented at the expence of different sources of financing.

Spitak town (12.8 ths. inhabitants as of the beginning of the 2018) is situated on the bank of Pambak river, in a distance of 97 km from Yerevan, and 20 km from marz centre. It occupies the territory of 1 400 ha. Yerevan-Georgia road and railway of intergovernmental importance run through the territory of the town.

Spitak town was one of the industrial centres of the Republic till 1988. The only sugar refinery and lift

հանրապետության միակ շաքարի գործարանն ու վերելակաշինական գործարանը: Ներկայում քաղաքում գործում են փոքր ու միջին արտադրական կազմակերպություններ, բնակչության մի մասը զբաղված է գյուղատնտեսության ոլորտում:

Ստեփանավան քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 12.5 հազ. բնակիչ) զբաղեցնում է 1 666 հա տարածք, գտնվում է ծովի մակերևույթից 1 375 մ. բարձրության վրա: Քաղաքով է անցնում Երևան-Թբիլիսի միջպետական նշանակության ճանապարհը: Քաղաքը գտնվում է Երևանից 139 կմ, Վանաձորից՝ 24 կմ հեռավորության վրա:

Քաղաքում գործել են արտադրական մանր ու միջին մի քանի ձեռնարկություններ, որոնք զբաղվել են սննդի, կահույքի և էլեկտրասարքերի արտադրությամբ:

Տաշիր քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 7.3 հազ. բնակիչ) հիմնադրվել է 1834թ.՝ որպես ռուսական արքայազնի և կոչվել է Վորոնցովկա, հիմնականում ապրել են ռուսներ: 1991թ. վերանվանվել է Տաշիր: Քաղաքով է անցնում Երևան-Թբիլիսի միջպետական նշանակության ավտոճանապարհը: Տաշիր քաղաքը գտնվում է Երևանից 156, Վանաձոր քաղաքից՝ 42 կմ հեռավորության վրա:

Քաղաքում գործում են կաթի վերամշակմամբ զբաղվող մի քանի կազմակերպություններ, որոնց արտադրած կաթնամթերքը (պանիր, կարագ) լայն սպառում ունի ոչ միայն հանրապետությունում, այլև հանրապետությունից դուրս:

Ալավերդի քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 12.8 հազ. բնակիչ) գտնվում է Դեբեդ գետի ափին (Երևանից 162 կմ, Վանաձորից՝ 47 կմ հեռավորության վրա): Քաղաքը ձևավորվել է պղնձաձուլական գործարանի կառուցումից հետո: Վերագործարկված պղնձաձուլական արտադրությունը գործում է նաև այսօր:

Ախթալա քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 2.0 հազ. բնակիչ) գտնվում է Դեբեդի ձախ ափին (Երևանից 186 կմ հեռավորության վրա), լեռնային դարավանդի վրա: Քաղաքի արդյունաբերությունը մասնագիտացած է հանքագործական արդյունաբերությունում (արտադրվում է պղնձի խտանյութ):

Թումանյան քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 1.5 հազ. բնակիչ) գտնվում է Դեբեդի աջ ափին (Երևանից 148 կմ, Վանաձորից՝ 42 կմ հեռավորության վրա): Հետպատերազմյան շրջանում տեղական հումքի բազայի վրա կառուցվել է հրակայուն աղյուսի գործարան, որի շուրջն էլ ձևավորվել է ներկայիս Թումանյան քաղաքը:

Շամլուղ քաղաքը (2018թ. տարեսկզբին՝ 0.6 հազ. բնակիչ) գտնվում է Դեբեդ գետի ձախ ափին (Երևանից 196 կմ, Վանաձորից՝ 63 կմ հեռավորության վրա): Հայտնի է պղնձի, արծաթի հանքավայրերով և համարվել է հանքաշահագործման կարևորագույն կենտրոններից մեկը Հարավային Կովկասում:

construction factory were situated in Spitak. Nowadays there are some small and medium industrial factories in the town; a part of population works in agricultural sphere.

Stepanavan town (as of the beginning of the 2018, 12.5 ths. inhabitants) occupies the territory of 1 666 ha and situated at a height of 1 375 m above sea level. Yerevan-Georgia road of intergovernmental importance runs through the territory of the town. The distance from Yerevan is 139 km, from Vanadzor - 24 km.

Some small and medium factories worked in the town, which were occupied in food, furniture and electrical equipment manufacture.

The present day Tashir town (as of the beginning of the 2018, 7.3 ths. inhabitants) was founded in 1834, as a Russian exile and was named Vorontsovka, where Russians mainly lived. It was renamed Tashir in 1991. Yerevan-Tbilisi road of intergovernmental importance runs through the territory of the town. The distance from Yerevan is 156 km, from Vanadzor - 42 km.

Some organizations functioned in the town, that were occupied in milk processing, the whole milk dairy products of which were consumed not only in the republic, but also in abroad.

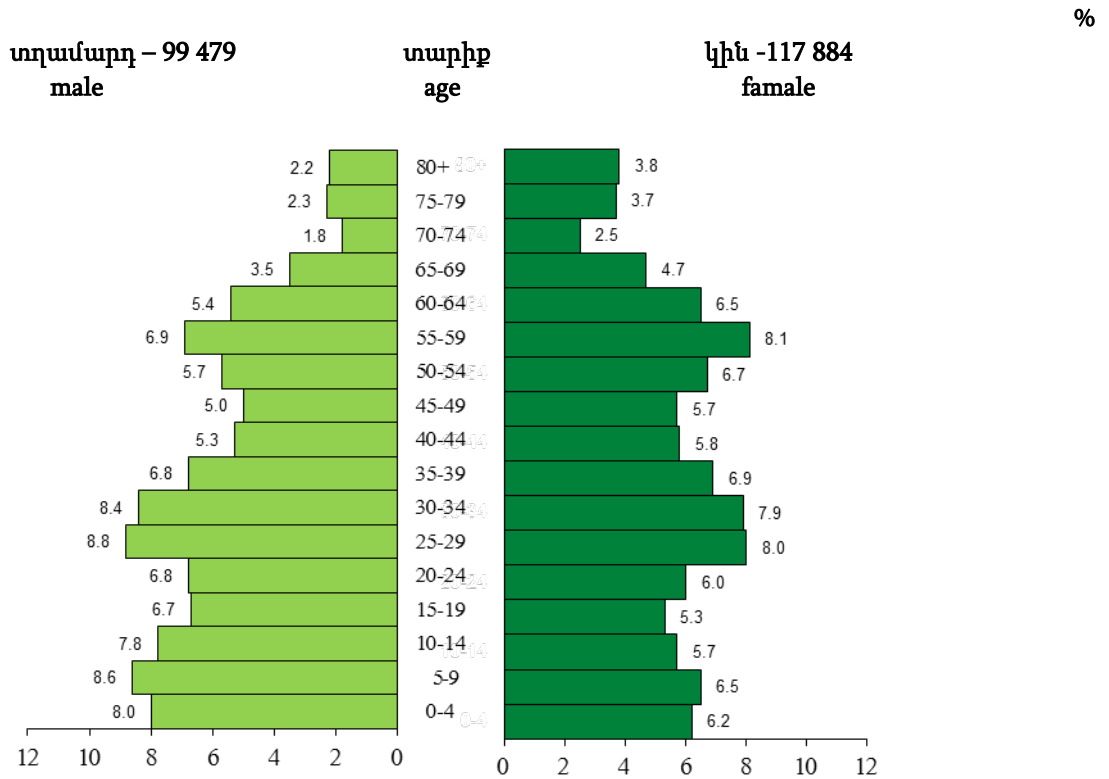
Alaverdi town (as of the beginning of the 2018, 12.8 ths. inhabitants) is situated on the bank of Debed river (at a distance of 162 km from Yerevan and 47 km from Vanadzor). The town was formed after the construction of the copper-smelting factory. The reactivated copper-smelting factory activity is valid today as well.

Akhtala town (as of the beginning of the 2018, 2.0 ths. inhabitants) is situated on the left bank of Debed river (at a distance of 186 km from Yerevan), on the steep of the mountain. The main branch of industry is mine industry (manufacture of copper concentrate).

Tumanyan town (as of the beginning of the 2018, 1.5 ths. inhabitants) is situated on the right bank of Debed river (at a distance of 148 km from Yerevan and 42 km from Vanadzor). In post-war period a factory of refractory brick was built on the base of refractory raw clay, round which present day Tumanyan town was formed.

Shamlugh town (as of the beginning of the 2018, 0.6 ths. inhabitants) is situated on the left bank of Debed river (at a distance of 196 km from Yerevan and 63 km from Vanadzor). Shamlugh town is famous for its mines of copper and silver and was one of the most important mining exploitation centres in The Southern Caucasus.

ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍԵՌԱՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲՈՒՐԳԸ,
 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
 AGE AND SEX PYRAMID OF RA LORI MARZ DE JURE POPULATION
 2018 as of January 1

ՄԱՆՐԱԾԱԽ ԱՌԵՎՏՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐ
 RETAIL TRADE UNITS

	Քանակը Number					
	2013	2014	2015	2016	2017	
Մանրածախ առևտրի օբյեկտներ, ընդամենը	1 046	939	1 002	1 010	844	Retail trade units, total
<i>այդ թվում՝</i>						<i>of which:</i>
խանութներ	297	271	324	331	304	shops
կրպակներ	691	623	594	597	459	kiosks
գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներ	2	2	2	2	2	markets of agricultural produce
սպառողական ապրանքների շուկաներ	3	3	3	3	3	markets of consumer goods
առևտրի այլ օբյեկտներ	53	40	79	77	76	other trade units

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

	Քանակը Number					
	2013	2014	2015	2016	2017	
Պետական նախադպրոցական	66	64	66	66	94	State pre-school
Պետական հանրակրթական	167	167	166	166	163	State general educational
Ոչ պետական հանրակրթական	1	1	-	-	1	Non-state general educational
Երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	22	17	20	20	21	Musical, art schools, creative centers for children
Պետական նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական ¹	4	4	4	4	4	State preliminary vocational educational ¹
Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	8	8	8	8	9	State middle vocational educational
Ոչ պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	2	1	1	1	1	Non-state middle vocational educational
Պետական բարձրագույն ուսումնական	1	1	1	1	1	State higher educational
Պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատության մասնաճյուղ	2	2	2	2	2	Branch of state higher educational
Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական	1	1	1	1	1	Non-state higher educational

¹ Ներառյալ այն միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունները, որոնք իրականացնում են նախնական (արհեստագործական) ծրագիր:

Including those middle vocational educational institutions, which implement preliminary vocational program.

**ՔԱՂԱՔՆԵՐ
TOWNS/CITIES**

Անվանումը	Town name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ՝ Number of dejure population as of January 1, 2018, person՝
Վանաձոր	Vanadsor	79 310
Ալավերդի	Alaverdi	12 740
Ստեփանավան	Stepanavan	12 529
Սպիտակ	Spitak	12 781
Տաշիր	Tashir	7 330
Ախթալա	Akhtala	1 999
Թումանյան	Tumanyan	1 529
Շամլուղ	Shamlugh	626

**ԳՅՈՒՂԵՐ
VILLAGES**

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ** Number of dejure population of January 1, 2018, person**
Գուգարքի տարածաշրջան Gugark district			
1	Ազնվաձոր	Aznvadzor	478
2	Անտառամուտ	Antaramut	289
3	Անտառաշեն	Antarashen	249
4	Արջուտ	Arjut	1 220
5	Արջուտ կայարանին կից	Arjut kayaranin kits	62
6	Բազում	Bazum	1 381
7	Գուգարք	Gugark	5 663
8	Գյուլլուդարա	Gyulludara	-
9	Դարպաս	Darpas	1 820
10	Դեբետ	Debet	818
11	Եղեգնուտ	Yeghegnut	825
12	Լեռնապատ	Lernapat	1 957
13	Լեռնոնտովո	Lermontovo	883
14	Հալավար	Halavar	98
15	Հայդարլի	Haydarli	11
16	Չորագետ	Dsoraget	250
17	Չորագյուղ	Dsoragyugh	250
18	Մարգահովիտ	Margahovit	3 365
19	Շահումյան	Shahumyan	2 771
20	Վահագնաձոր	Vahagnadzor	343
21	Վահագնի	Vahagni	1 018
22	Փամբակ	Pambak	315
23	Փամբակ կայարանին կից	Pambak kayaranin kits	56
24	Քիլիսա	Qilisa	-

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ** Number of dejure population of January 1, 2018, person**
25	Քարաբերդ	Karaberd	83
26	Ֆիոլետովո	Fioletovo	1 255
Թումանյանի տարածաշրջան Tumanyan district			
1	Աթան	Atan	209
2	Առողջարանին կից	Aroghjaranin kits	14
3	Ամոջ	Amoj	133
4	Բենդիկ	Bendik	77
5	Ակներ	Akner	577
6	Ախթալա	Akhtala	2
7	Ահնիձոր	Ahnidzor	172
8	Այգեհատ	Aygehat	195
9	Արդվի	Ardvi	164
10	Արևածագ	Arevatsag	802
11	Աքորի	Akori	2 540
12	Դսեղ	Dsegh	2 055
13	Թեղուտ	Teghut	793
14	Լորուտ	Lorut	1 001
15	Ծաթեր	Tsater	388
16	Ծաղկաշատ	Tsaghkashat	178
17	Կաճաճկուտ	Kajajkut	343
18	Քոբեր կայարանի	Kober kayarani	24
19	Կարմիր Աղեկ	Karmir Agheg	145
20	Հագվի	Hagvi	437
21	Հաղպատ	Haghpat	818
22	Ճոճկան	Jojkan	2 134
23	Մարց	Marts	449
24	Մեծ Այրում	Mets Ayrum	878
25	Մղարթ	Mghart	384
26	Նեղոց	Neghots	268
27	Շամուտ	Shamut	256
28	Շնոց	Shnogh	2 824
29	Չկալով	Chkalov	167
30	Ջիլիզա	Jiliza	98
31	Փոքր Այրում	Pokr Ayrum	244
32	Քարինջ	Karinj	535
33	Քարկոփ	Karkop	360
34	Օձուն	Odzun	4 876
Սպիտակի տարածաշրջան Spitak district			
1	Արևաշող	Arevashogh	2 496
2	Գեղասար	Geghasar	941
3	Գոգարան	Gogaran	1 314
4	Լեռնանցք	Lernantsk	1 450
5	Լեռնավան	Lernavan	1 670
6	Լուսաղբյուր	Lusaghbyur	1 121
7	Խնկոյան	Khnkoyan	337
8	Ծաղկաբեր	Tsaghkaber	1 325
9	Կաթնաջուր	Katnajur	2 001
10	Հարթագյուղ	Hartagyugh	1 447

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ** Number of dejure population of January 1, 2018, person**
11	Ղուրսալ	Ghursal	561
12	Մեծ Պարնի	Mets Parni	2 112
13	Նոր Խաչակապ	Nor Khachakap	602
14	Շենավան	Shenavan	487
15	Շիրակամուտ	Shirakamut	2 435
16	Ջրաշեն	Jrashen	3 547
17	Սարալանջ	Saralanj	151
18	Սարահարթ	Sarahart	1 341
19	Սարամեջ	Saramej	1 763
20	Քարաձոր	Karadzor	451
Ստեփանավանի տարածաշրջան Stepanavan district			
1	Ագարակ	Agarak	1 104
2	Արմանիս	Armanis	339
3	Ամրակից	Amrakits	578
4	Բովաձոր	Bovadzor	288
5	Գարգառ	Gargar	1 388
6	Գյուլագարակ	Gyulagarak	2 291
7	Լեջան	Lejan	654
8	Լորի բերդ	Lori berd	394
9	Կաթնաղբյուր	Katnaghbyur	730
10	Կողես	Koghesh	329
11	Կուրթան	Kurtan	1 711
12	Հոբարձի	Hobardsi	705
13	Հովնանաձոր	Hovnanadzor	45
14	Յաղդան	Yaghdan	72
15	Պուշկինո	Pushkino	352
16	Սվերդլով	Sverdlov	1 059
17	Վարդաբլուր	Vardablur	1 307
18	Ուտուտ	Urut	935
19	Ուրասար	Urasar	312
Տաշիրի տարածաշրջան Tashir district			
1	Ապավեն	Apaven	115
2	Արձնի	Artsni	287
3	Բլագոդարնոյե	Blagodarnoye	219
4	Գետավան	Getavan	65
5	Գոգավան	Gogavan	52
6	Դաշտադեմ	Dashtadem	91
7	Լեռնահովիտ	Lernahovit	997
8	Կաթնառատ	Katnarat	1 043
9	Չյունաշող	Dsyunashogh	121
10	Չորամուտ	Dsoramut	334
11	Մեդովկա	Medovka	346
12	Կրուգլայա շիշկա	Kruglaya shishka	132
13	Մեծավան	Metsavan	5 740
14	Մեղվահովիտ	Meghvahovit	122
15	Նորամուտ	Noramut	37
16	Միխայելովկա	Mikhayelovka	813
17	Նովոսելտսովո	Novoseltsovo	196

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ** Number of de jure population of January 1, 2018, person**
18	Նորաշեն	Norashen	1 325
19	Պաղաղբյուր	Paghaghbyur	117
20	Պետրովկա	Petrovka	213
21	Պրիվոլնոյե	Privolnoye	1 041
22	Սարատովկա	Saratovka	329
23	Սարչապետ	Sarchapet	1 773

* ՀՀ քաղաքների բնակչության թվաքանակը ներկայացված է ՀՀ 2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող բնակչության ընթացիկ հաշվառմամբ:

Population of city/towns of RA are presented according to the current population statistics based on RA 2011 population Census.

** ՀՀ մարզերի գյուղերի այս տվյալների սկզբնաղբյուրը՝ համայնքների կողմից տարեկան կտրվածքով ներկայացվող «Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմը» պետական վիճակագրական հաշվետվություններն են: Այդ սկզբնաղբյուրներով ՀՀ 955 գյուղական բնակավայրերի մշտական բնակչության թվաքանակների հանրագումարը՝ ամբողջությամբ և ըստ մարզերի, ունի որոշակի շեղում բնակչության ընթացիկ հաշվառման համանուն տվյալներից, որոնք խարսխված են ՀՀ արդարադատության նախարարության և ՀՀ ոստիկանության վարչական ռեգիստրների տվյալների վրա (շեղումը՝ 01.01.2018թ.-ի դրությամբ ՀՀ մասշտաբով՝ կազմել է +12.2%): Շեղումը հիմնականում պայմանավորված է գյուղերի միջև խնդրո առարկա տեղեկատվության փոխանակման, համադրման և անվանական տվյալների մակարդակով ստուգաճշտման համակարգի բացակայությամբ:

The sources of these data on RA villages are State statistical annual reporting forms «Age and Sex composition of rural population» provided by the communities. According to this source the total resident population of RA 955 villages, as a whole and by marzes (regions), have some deviation from the same data of current statistics of population, which are based on the administrative registers of RA Ministry of Justice and RA Police (as of 01.01.2018 the deviation comprised +12.2% for the Republic). The deviation is mainly stipulated by the absence of data exchange, comparison and check system on individual level of the given information between villages.

**ՀՀ ԼՈՒՌԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ 10 000 ԲՆԱԿԻՉ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐ, 2017թ.
SOME SOCIAL INDICATORS OF DISTRICT COMMUNITY WITH 10 000
POPULATION IN RA LORI MARZ, 2017**

	Ընդամենը Total	նրանցից՝ including:		
		կանայք՝ women ¹	սղա- մարդիկ՝ men ¹	
Բնակչությունը, մարդ	10 000	5 406	4 594	Population, person
Ծնվածներ, մարդ	127	59	68	Births, person
Մահացածներ, մարդ	124	62	62	Deaths, person
Ամուսնություններ	46	X	X	Marriages
Ամուսնալուծություններ	24	X	X	Divorces
Մեկ բնակչի ապահովվածությունն ընդհանուր բնակմակերեսով, քառ.մ	41.0	X	X	Total area of housing stock provided per inhabitant, square metre
Կրթության ոլորտ, հաճախումը կրթօջախներ, մարդ՝				Education sphere, attendance to educational institutions, person
նախադպրոցական	235	115	120	pre-school
հանրակրթական	1 349	652	697	general schools
երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	114	80	34	musical, art schools, creative centers for children
նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)	23	5	18	preliminary vocational
միջին մասնագիտական	83	47	36	middle vocational
բարձրագույն մասնագիտական	168	106	62	higher vocational
Առողջապահության ոլորտ՝				Public health sphere
հաճախել են պոլիկլինիկա տարվա ընթացքում (հաճախումների քանակը)	40 614	...	...	annual attendance to polyclinic during the year (number of attendances)
Մարզիկներ, մարդ	169	26	143	Athletes, person
Զբաղվածներ, մարդ	4 401	2 202	2 199	Employed, person
նրանցից՝ գիտական հիմնարկներում	-	-	-	including- in Science establishments
նրանցից՝ գիտության դոկտոր	-	-	-	including - doctors of Science
գիտության թեկնածուներ	-	-	-	candidates of Science
ուսուցիչներ	155	132	23	teachers
բժիշկներ	23	...	...	physicians
միջին բուժանձնակազմ	50	...	...	paramedical personnel
Գործազուրկներ, մարդ	648	308	340	Unemployed, person
Սոցիալական ապահովության ոլորտ				Social insurance sphere
ընդամենը կենսաթոշակատուներ, տարեվերջի դրությամբ, մարդ	1 995	1 250	745	total pensioners/ as of the end of the year/ person
աղքատության ընտանեկան նպաստ և միանվագ դրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	845	X	X	families that get poverty family benefit and one-time benefit
Հաճախումների քանակը տարվա ընթացքում				Annual attendance during the year
գրադարան	16 074	...	...	library
թատրոն	1 763	...	...	theatre
համերգ	913	...	...	concert
թանգարան	1 034	...	...	museum
Իրավական ոլորտ				Law sphere
հանցագործության դեպքերի քանակը, տարվա ընթացքում	62	X	X	total crimes, during the year
այդ թվում՝ ոչ մեծ ծանրության	36	X	X	of which - not grave crime
միջին ծանրության	19	X	X	medium crime
ծանր	6	X	X	grave crime
առանձնապես ծանր	1	X	X	special grave crime

¹ Ցուցանիշները հաշվարկային են:
The indicators are accountable.